BERØRING for og med udsatte borgere

1. **Arrangementet /aktivitetens navn**
   Fotoudstillingen Berøring, drop-in fernisering af samme udstilling samt arrangementsprogram.

2. **Tid og sted**
   Fotoudstillingen stod udendørs foran <u>Verdensrummet ved Dokk1</u> fra d. 30. juni – 8. september 2020. Fernisering blev afholdt i udstillingen d. 1. juli kl. 14-16
   Derudover var følgende programlagt i august-september 2020 (kursiverede arrangementer aflyst på grund af corona-situationen):

   Torsdag d. 06.08.2020 kl. 16 - 18: Hvad er et værested? | Få et spændende indblik i Værestedets dagligdag i samtale med brugere og medarbejdere. Foregår som kaffemik. Indleder: **Allan Larsen** (ingen tilmelding, bare kom)

   Torsdag d. 13.08.2020 kl. 16 - 18: Bæredygtig byudvikling - også for socialt udsatte | *Oplæg og samtale med byudvikler* ***Rune Kilden*** *(hent gratis billet via Dokk1.dk)*

   Torsdag d. 20.08.2020 kl. 16 - 18: Er FN's Verdensmål også for socialt udsatte borgere? | *Indleder* ***Christina Strauss****, formand for De hjemløses landsorganisation, SAND (hent gratis billet via Dokk1.dk)*

   Torsdag d. 27.08.2020 kl. 16 - 18: Kvinde og hjemløs | Hovedoplæg med fokus på sundhed og trivsel ved **Bettina Ihler**, tidligere hjemløs og misbruger. Nuværende PR-medarbejder og Poverty walker (hent gratis billet via Dokk1.dk)

   Torsdag d. 03.09-2020 kl. 16 - 18: Sidesporet – Et græsrodsprojekt og et lærestykke i direkte demokrati | Ved to af initiativtagerne **Eva Hald og Jesper Tvedegaard** (hent gratis billet via Dokk1.dk)

3. **Målgruppe**
   Målgruppen for arrangementet var alle borgere i Aarhus Kommune.

4. **Ide, formål og problemstilling**
   Hvordan skulle aktiviteten styrke lokalt demokrati? Er der en eller flere udfordringer, som aktiviteten skulle sætte fokus på? Hvad var det for et problem man forsøgte at løse?
   Aarhus Bibliotekerne arbejder på at samskabe bibliotek med borgerne og er særligt optagede af at nå de borgere, som ikke af sig selv finder vej til vores rum, fællesskaber eller services. Samarbejdet med Værestedet omkring ulighed i Berøring var et gensidigt ønske om at give udsatte borgere det første ord i bibliotekernes arbejde med FN´s Verdensmål. I samarbejdet omkring Verdensmål 10, mindre ulighed, ønskede Værestedet at sætte fokus på at ulighed kommer i mange former – man kan være fattig på fysisk omsorg, nærvær og berøring, når man er marginaliseret eller socialt udsat. I bibliotekernes verdensmålsindsats ønskede vi at lære af Værestedets brugere og give dem fri mulighed for at bruge vores rum og rammer til at formidle om deres liv og verden – vi ønskede at være platform for deres måde at gøre bibliotek, og at lære af det, til videreudvikling af verdensrummet på

Dokk1, så Værestedets brugere oplever det som relevant og et sted, hvor de er medskabere af bibliotek for, og med, alle.
Værestedet sammensatte derfor program, udstilling, berørings-workshops, talks med udgangspunkt i Verdensrummet på bagsiden af Dokk1 og i byrummet umiddelbart foran.
Gennem fotoudstillingen Berøring, en åben fernisering for alle, der kom forbi, samt en arrangementsrække på Dokk1 gav socialt udsatte fra Værestedet et indblik i, hvordan verden ser ud fra deres perspektiv. Følgende spørgsmål blev bl.a. behandlet: Hvordan ser socialt udsatte gerne, at Aarhus udvikler sig? Kommer FNs verdensmål socialt udsatte ved? Og hvordan er det at være kvinde og hjemløs?

5. Præsentation af ide/arrangement

Afviklingen foregik i sommeren 2020 som en række af debatter, foredrag og samtaler, hvor socialt udsatte dannede centrum for forskellige emner som byudvikling, køn, verdensmål og samfund.

Udstillingen og det dertil hørende program byggede ovenpå et godt samarbejde mellem Hovedbiblioteket i Dokk1, fotograf Simon Jeppesen og Værestedet i Jægergårdsgade. Samarbejdet tog afsæt i den rørende udstilling Berøring, der portrætterer Værestedets brugere, mens de får massage, og giver et sjældent kig ind i deres skæbner og livshistorier. Det var gratis at deltage i arrangementsrækken.
Se også: https://www.aakb.dk/nyheder/inspiration/fotoudstillingen-beroering-kan-opleves-udenfor-verdensrummet-i-dokk1

6. Hvad har vi lært?

Hvad var den overordnede lære vi kan tage med fra arrangementet i forhold til opfyldelse af formål, borgernes deltagelse, krav til organisering, ressourcetræk eller formidling?
På grund af forsamlingsforbuddet, som pr. 1. juli var på 50 deltagere besluttede vi ikke at annoncere ferniseringen af frygt for store sammenstimlinger og et allerede højt deltagerantal fra Værestedet. På trods af det ærgerlige i det, fungerede det godt for os at bruge det udendørs byrum til at invitere de mennesker, der bare kom forbi, til at være med i ferniseringen. Det gav arrangementet en uformel og uplanlagt karakter – som en sanselig og inddragende fest, der bare opstod mellem borgergrupper, der ikke normalt møder hinanden i en sådan sammenhæng.

Det følgende arrangementsprogram kørte med tilmelding og maks. 20 deltagere.

Mange af Værestedets brugere har aldrig været på et bibliotek, eller bidraget i en offentlig debat, udstilling eller workshop. Flere af dem holdt taler eller optrådte, og var berørte af at være betydningsfulde og fuldgyldige medskabere.
Vi har lært, at de virkelig gerne vil bidrage, tage ordet, sætte dagsordenen, men at mange af Værestedets brugere aldrig af sig selv ville komme på et bibliotek eller føle sig inviteret til at tage initiativ i biblioteksrummet eller i et offentligt fællesskab. Det kræver, at vi, som bibliotek, er parate til at lytte og flytte os – ud i byrummet, i gadeplan, som værestedets brugere finder mindre intimiderende. At vi er villige til at afgive kontrol og lade dem samskabe aktiviteter og arrangementer, og at vi gør det let dvs. gør rum, redskaber og platforme lettilgængelige – og sikrer at der er kaffe!

7. Hvad var godt?

Udviklingsprocessen i sig selv har givet gensidig viden og relation, og Udstillingen og arrangementsrækken har skabt grobund for et stærkt videre samarbejde mellem Hovedbiblioteket i Dokk1 og Værestedet i Jægergårdsgade, da allerede har benyttet Verdensrummets faciliteter ind i andre formidlingsaktiviteter fx uddeling af årets hus-forbi-sælger.

8. Anbefalinger til andre

Hvilke erfaringer kan gives videre til andre som vil lave lignende arrangementer? Er der ting, man bør tage højde for, så arrangementet eller aktiviteten fungerer endnu bedre?

Gadeplan og Byrum er gode steder at gøre bibliotek sammen, hvis man vil nå, og samskabe, med udsatte borgere.

Brug tid, og kaffe, på relationsbygning og gensidig forståelse.

Opgiv definitionsretten og lav reel samskabelse – Som bibliotek stillede vi rum og redskaber til rådighed, indgik i en tillidsfuld relation og lod Værestedet definere problemet ud fra deres livsverden, så vi kunne samskabe indholdet.

Gør det let, fjern administrative, bureaukratiske barrierer.

Det ikke-annoncerede har potentiale ift. styrke lokalt demokrati, idet aktiviteter med drop-in karakter ikke kræver stillingtagen til planlægning, lyst og motivation for at tage af sted – for borgerne opleves arrangementstypen som noget, der opstår af sig selv i byrummet, og som måske rammer deres nysgerrighed, selvom vi fra Bibliotekets side stod med ansvaret for at skabe en sikker og tryg ramme pba. gældende restriktioner.

Billeddokumentation

USMÅL
g udvikling
BAL GOALS

HL
Deloitte.
Bech-Bruun

GSV
GSV
GSV

DOKK1
hus forbi